

104960

HD 18/12-93

Politisk tabuemne

I et diskusjonsinnslag i Kveldsaktuelt TV1 8. desember kom man frem til at innvandrernes norskkunnskaper er utilstrekkelige og at tiltak må treffes for å bedre dem. Departementets representant pekte på at tilegnelsen av norsk var den enkelte innvandrers ansvar. Et fremskritt. Ikke alt kan ordnes med bevilgninger og direktiver fra staten. Diskusjonen konsentrerte seg særlig om det bedrøvelige faktum at mange innvandrere ikke kan fylle ut et elementært skjema. En representant mente at inntil innvandreren behersket et slags norsk, burde sosial hjelp ikke komme på tale. Høyst formastelig tanke, politisk sett. Uten norskkunnskaper får innvandrene, med familie og ofte arbeidsløse, all den hjelp velferdssamfunnet kan

gi, hus og økonomisk støtte. Flere lever sikkert bedre enn de ville gjort i sitt hjemland. Materielt sett.

Et spesielt tabuområde ble ikke berørt, nemlig at man kan bli norsk statsborger uten krav til å kunne norsk. Man får stemmerett til kommune- og fylkestingsvalg uten å kunne norsk, uten å kunne lese en norsk avis eller et valgprogram, ikke engang teksten på stemmeseddelen! Stemmegiveren må ha hjelp i stemmeavlukket!

Kommunaldepartementet innskjerpet i rundskriv H-21/79 pkt 15 følgende (sitat): I avlukket skal velgeren være usett av alle. Departementet må innskjerpe denne bestemmelsen, da det av og til viser seg at den ikke blir fulgt i samsvar med lovens forutsetninger (sitat slutt).

Såvidt undertegnede kjenner til, er det bare for blinde at man lovheimlet har godtatt at stemmegiveren følges inn i og veiledes i stemmeavlukket. Det er ifølge valgloven av 1985 § 40, om at den som «på grunn av legemlige mangler eller andre årsaker ikke kan avgi stemme» etter forutsetningene, «kan få nødvendig hjelp av en person som han selv utpeker blant dem som er til stede i valglokalet...»

Det har sikkert aldri vært lovens mening at stemmegiver med manglende norskkunnskaper skal kunne avgi stemme etter reglene for funksjonshemmede. Enn si stemme uten å vite hva han stemmer på.

Men dette er et tabutema som partiene og pressen går i en stor bue utenom. Hittil. Aftenpostens kronikk 9. desember nevner det heller ikke. Våre politikere visste ikke hva de gjorde.

Anton Olstad